

University of Groningen

Het delinquente zwarte schaap; een oriënterende forensisch-psychiatrische studie

Eck, Lodewijk Anton Johan Marie van

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1966

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Eck, L. A. J. M. V. (1966). *Het delinquente zwarte schaap; een oriënterende forensisch-psychiatrische studie*. Koninklijke Van Gorcum.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

Deze studie heeft tot onderwerp het delinquente 'zwarte schaap'. Hieronder worden delinquenten verstaan die juist door hun delinquent zijn in het gezin van herkomst de positie van het 'zwarte schaap' innemen. Dit impliceert dat zij als eenling uit een sociaal aangepast milieu komen tot sociaal onaangepast gedrag in de vorm van delinquentie.

In de volgende vragen is de vraagstelling van dit onderzoek naar het delinquente 'zwarte schaap' samengevat:

1. Welke zijn de verschillen en overeenkomsten met delinquenten uit een duidelijk a-sociaal milieu afkomstig?

Deze vraag valt uiteen in de volgende aspecten:

- a. verloop van de ontwikkeling van de maatschappelijke aanpassing;
- b. psychische eigenschappen;
- c. intrapsychische problematiek;
- d. het delinquent gedrag.

2. Waarin onderscheidt zich het ontstaan van een 'zwart schaap' van het ontstaan van een delinquent uit maatschappelijk onaangepast milieu?

Ook deze vraag valt uiteen in vier aspecten:

- a. positie en gedrag binnen en ten aanzien van het ouderlijk gezin;
- b. relatie met de ouders;
- c. emotionele problemen;
- d. is er samenhang tussen de vorige aspecten enerzijds en gedrag en levensloop anderzijds?

In dit onderzoek worden buiten beschouwing gelaten: vrouwelijke delinquenten en delinquenten boven de dertig jaar, terwijl de criminologische, constitutionele, somatische en hereditaire aspecten van de 'zwarte schapen' niet dan terloops de aandacht krijgen.

De in *hoofdstuk 2* gerefereerde macro-sociologische literatuur, levert geen directe bijdrage tot beantwoording van de gestelde vragen. Terwijl de psychopathologische literatuur onderstreept dat de – jeugdige – delinquent kampt met emotionele problemen en dat zijn gedrag tegen deze achtergrond en alsuiting hiervan gezien moet worden, brengt de sociologische literatuur de vraag te berde, waarom voor deze problemen nu juist een delinquente oplossing gekozen wordt uit de door de cultuur aangeboden reeks van mogelijkheden. Er is in de gerefereerde literatuur een duidelijke tendens om aan te nemen dat andere etiologische momenten het tot stand komen van delinquent gedrag bevorderen bij personen uit de middenklasse, dan bij personen afkomstig uit de onderste lagen van de maatschappij. Myers en Roberts konden voor bepaalde psychiatrische ziektebeelden aantonen dat in verschillende lagen van de maatschappij andere etiologische momenten werkzaam zijn.

In *hoofdstuk 3* wordt vervolgens psychodynamische en psychogenetische literatuur gerefereerd. Het bleek hierbij dat de vóóroorlogse literatuur voornamelijk wees op de betekenis van delinquent gedrag in het kader van het emotionele en driftmatige leven van de delinquent (Aichhorn, Alexander, Freud, Reich). In de naoorlogse literatuur wordt veel aandacht geschonken aan het onvoldoende functioneren van verschillende psychische instanties bij de delinquenten. Dit geldt met name voor de gewetensfunctie en de verschillende Ik-functies (Flugel, Kuiper, Johnson en Szurek, Lampl-de Groot, Friedlander, Redl en Wineman). Een tweede aspect dat in de naoorlogse literatuur in het centrum van de belangstelling staat is de betekenis van de interpersonale relatie, speciaal tussen ouder en kind, voor de psychische en sociale ontwikkeling van het kind (A. Freud, Bowlby). Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de affectieve relatie tussen ouder en kind zijn van belang voor een ongestoorde ontwikkeling (Hart de Ruyter, Prugh en Harlow). Daarna wordt de betekenis nagegaan die men in de literatuur hecht aan de invloed van

het milieu op de psychische ontwikkeling (Hartmann, Erikson, Parsons, Cumming en Cumming).

Uit de micro-sociologische literatuur (*hoofdstuk 4*), blijkt dat men de interactie binnen het gezin van grote betekenis acht. Dit betekent voor neurotische gezinnen dat men een beïnvloeding van de pathologie van het kind door de pathologie van de ouders aanneemt (Laforgue, Leuba, Van der Waals). Een stap verder gaat de mening dat de pathologie van een der gezinsleden een functionele betekenis kan krijgen voor de rest van het gezin, waardoor deze pathologie bevorderd, respectievelijk gefixeerd kan worden (Laforgue, Ackerman). Nader gedifferentieerd vindt men dit terug in de opvatting dat de positie in het gezin en de relatie met de ouders belemmerd kan werken op de psychische en sociale ontwikkeling, niet alleen door onderdrukking van de ontplooiing, maar ook doordat de uitgroei onvoldoende wordt bevorderd (Lidz). De rol en de positie van het individu in het gezin moeten voldoende mogelijkheid bieden voor diens emotionele en driftmatige behoeftenbevrediging (G. A. P. Howells). Aangenomen wordt dat het socialisatieproces trapsgewijze plaats heeft, nauw verweven met de psychische ontwikkeling (Parsons). In zijn theorie tracht Parsons een brug te slaan tussen de psychodynamische-psychogenetische benadering van het individu en de sociaal-wetenschappelijke. Enkele relevante punten van deze theorie worden gerefereerd.

In *hoofdstuk 5* wordt het onderzoek van Repond en dat van Herskovitz, Levine en Spivack gerefereerd. Deze beide onderzoeken hebben betrekking op de delinquenten uit maatschappelijk aangepast milieu. In beide wordt de rol van de vader onderstreept. Twee aspecten zijn hierbij van belang: de verwachtingen en het voorbeeld van de vader, en ten tweede, diens karaktertrekken. Van het eerste aspect wordt gezegd dat de vader, door zijn maatschappelijk succes, als identificatie-object bijzondere moeilijkheden biedt. Zijn verwachtingen zijn hoog, want hij eist hetzelfde van zijn zoon als hij van zichzelf eist. Beide studies wijzen op de hieruit voortvloeiende spanning tussen verwachtingen en geleverde prestaties. In het onderzoek van Herkovitz c.s. komt vooral het tweede aspect aan bod. De relatie tot de zoon wordt voornamelijk gekenmerkt door starheid, kilheid en distantie. Aanpassing van de verwachting aan de resultaten wordt door een gebrek aan souplesse belet. Repond wijst erop hoe deze constel-

latie, intrapsychisch verwerkt, tot grote spanning leidt. De 'zwarte schapen' willen onbewust hun vader overtreffen of minstens evenaren. Zij hebben het verwachtingspatroon van vader en milieu overgenomen en torsen dat als een last mee door het leven. Naast deze zichzelf gestelde hoge verwachtingen, bestaat er onbewuste agressie en verzet tegen de vader. Evenals Johnson en Szurek wijst Repond erop hoe emotionele problemen van ouders en kind met elkaar verweven zijn. Hij stelt het relatief in capaciteiten te kort schieten ten aanzien van de gestelde eisen, centraal, en brengt dit ook in verband met constitutionele en hereditaire factoren.

De opzet van het eigen onderzoek komt in *hoofdstuk 6* ter sprake. Deze opzet is het vóórkomen van een aantal variabelen in twee groepen delinquenten te vergelijken. Deze twee groepen zijn respectievelijk een groep uit maatschappelijk aangepast milieu afkomstige, en een groep uit maatschappelijk niet aangepast milieu afkomstige delinquenten.

De benodigde informatie wordt verkregen uit forensisch-psychiatrische rapporten. Een voorstudie werd opgezet om:

- de betrouwbaarheid na te gaan van het betrekken van informatie uit voor een ander doel opgezette bronnen;
- na te gaan of deze rapporten voldoende informatie bevatten om de in de gerefereerde literatuur vermelde punten te toetsen;
- verdere exploratie, d.w.z. na te gaan of er zich nog punten voor nader onderzoek aandienende die niet in de gerefereerde literatuur vermeld waren.

Daartoe werden uit het archief van de Psychiatrische Universiteits Kliniek te Groningen 15 statussen geselecteerd volgens de volgende criteria:

- a. aanwezig zijn van delinquent gedrag;
- b. aanwezig zijn van milieu-onderzoek, psychiatrisch, psychologisch en somatisch onderzoek, E.E.G. en observatieverslag en/of geregeld poliklinisch contact;
- c. leeftijd tussen 18 en 30 jaar.

Uitgesloten werden: oligofrenie, organisch cerebrale afwijkingen en ernstig somatische afwijkingen.

De op deze wijze geselecteerde statussen werden al naar het al dan niet maatschappelijk aangepast zijn van het milieu van herkomst, in

twee groepen verdeeld. Als criteria voor het maatschappelijk aangepast zijn werden gebruikt:

- de vader werkt regelmatig en voorziet zo in het onderhoud van zijn gezin;
- het voor zover bekend niet voorkomen van prostitutie, incest en promiscuïteit;
- de ouders zijn noch delinquent, noch chronische alcoholisten;
- de afwezigheid van moeilijkheden met regelmatig schoolbezoek door de kinderen en met de bewoning van de woning;
- het ontbreken van voortdurende bemoeienis met maatschappelijke instanties als: sociaal psychiatrische dienst, sociale zaken, reclassering e.d.

Onvolledige gezinnen, gezinnen die langere tijd in een andere cultuursfeer hadden gewoond en gezinnen waarvan een van de ouders leed aan een ernstige geestesziekte (chronische psychose of defect-toestand), werden eveneens buiten het onderzoek gehouden.

Aan de hand van een schema werd de verkregen informatie genoteerd. Daarna werd door een psychiater en een psycholoog nagegaan aan de hand van de statussen of zij zich met de genoteerde informatie konden verenigen. Met uitzondering van gegevens betreffende de gewetensfunctie en betreffende de evaluatie van etiologische momenten, konden zij zich met de genoteerde informatie verenigen. Twee niet in de literatuur genoemde verschijnselen, zig-zag gedrag en eigendomsdelicten binnen de eigen kring, werden omschreven en aan de te onderzoeken punten toegevoegd.

Vervolgens werd met de geneesheer-directeur van de Psychiatrische Observatie Kliniek van het ministerie van justitie te Utrecht, prof. dr. J. Kloek de dossiers van twee groepen van 25 delinquenten geselecteerd uit de archieven van genoemde kliniek volgens de vermelde criteria. Een extra selectie-criterium was daarbij dat vrouwelijke delinquenten werden uitgesloten. De bevindingen van de voorstudie en de gegevens verkregen uit de literatuurstudie dienden als uitgangspunt bij het opstellen van een voorlopig antwoord op de in het eerste hoofdstuk geformuleerde vragen. Uitgaande van dit voorlopige antwoord, werden hypothesen opgesteld voor het toetsingsonderzoek. Elke hypothese heeft betrekking op het vergelijken van het voorkomen van een of meer variabelen in beide groepen. De informatie met be-

trekking tot de in de hypothesen genoemde variabelen, werd verkregen uit de geselecteerde dossiers en werd met behulp van een check-list genoteerd. Statistisch werd nagegaan of de hypothesen bevestigd konden worden of niet (Hoofdstuk 7). Exploratief werd een beperkt aantal correlatie-berekeningen uitgevoerd. In hoofdstuk 8 zijn de resultaten van het toetsingsonderzoek aan de hand van de in de inleiding gestelde vragen als volgt samengevat.

1. Verschillen en overeenkomsten met delinquenten uit maatschappelijk onaangepast milieu.

a. Verloop van de ontwikkeling en maatschappelijke aanpassing. Het 'zwarte schaap' verschilt niet van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent ten aanzien van:

- het vóórkomen van verschijnselen die wijzen op een gestoord verlopen van de psychische ontwikkeling vóór het optreden van delinquent gedrag;
- het gestoord verlopen van de aanpassing aan leeftijdgenoten, school en werk;
- het vóórkomen van symptoom-neurotische verschijnselen.

b. Psychische eigenschappen.

We weten dat i.h.a. van delinquenten gezegd kan worden dat het Ik onvoldoende functioneert. Tussen de 'zwarte schapen' en de delinquenten afkomstig uit maatschappelijk onaangepast milieu, werd geen verschil gevonden in het voorkomen van een aantal eigenschappen die wijzen op het onvoldoende functioneren van het Ik.

c. Intrapsychische problematiek.

Er werd geen verschil gevonden tussen de 'zwarte schapen' en de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquenten in het voorkomen van onvoldoende geïntregeerde psychische conflicten.

d. Delicten.

Het 'zwarte schaap' verschilt niet van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent ten aanzien van;

- het impulsief en kortzichtig plegen van delicten;
- het contact hebben vóór en ten tijde van de delicten met een delinquente groep;
- het plegen van de delicten alleen of met een ander;
- de aard van de gepleegde delicten.

Het 'zwarte schaap' pleegt meer eigendomsdelicten binnen de eigen kring. Bij exploratie bleek dat het 'zwarte schaap' op een latere leeftijd dan de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent, voor het eerst in aanraking komt met de justitie.

2. Waarin onderscheidt zich het ontstaan van een 'zwart schaap' van het ontstaan van een delinquent uit maatschappelijk onaangepast milieu?

a. Positie en gedrag ten aanzien van en binnen het gezin.

Het 'zwarte schaap' verschilt niet van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent ten aanzien van:

- het langdurig op kleuterniveau blijven uiteten van jaloezie en rivaliteit met de andere kinderen in het gezin;
- het onvoldoende als status-referentiegroep fungeren van het ouderlijk gezin ten tijde van de delicten.

De 'zwarte schapen' verschillen van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquenten ten aanzien van de volgende verschijnselen:

- het binnen het gezin in een geïsoleerde positie raken;
- het storend gedrag ten opzichte van de ouders;
- het in de relatie met het gezin blijven overheersen van de ambivalentie, zoals dat zich uit in het blijven fungeren van de ouders als normatieve referentiegroep en het ten opzichte van de ouders en het gezin afwisselend rebellerend en conformerend gedrag;

De conflicthantering binnen het gezin van het 'zwarte schaap' heeft in vergelijking met het gezin van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent plaats met een of meer van de volgende kenmerken:

- langdurig ontkennen, bagatelliseren, niet zien of niet willen zien;
- probleem afschuiven naar personen buiten het gezin, instanties e.d.;
- uitwijzen van de lastpost als zondebok;
- bemoeienissen van instanties afwijzen, resp. bemoeilijken door er zich voor af te sluiten of door gebrek aan medewerking.

b. Affectieve relatie met de ouders.

Evenals bij de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquenten, heeft het 'zwarte schaap':

- een gestoorde affectieve relatie met beide ouders;

- een vader die geen effectief leidinggevende rol vervult in het gezin;
- Het 'zwarte schaap' verschilt van de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquenten hierin dat bij het 'zwarte schaap':
 - de affectieve relatie met de moeder vaak verwrongen genoemd mag worden;
 - een uitgesproken vijandige houding of verlating van de kant van de ouders niet voorkomt;
 - een verwaarlozende opvoeding niet voorkomt;
 - het opvoedingspatroon veelal inconsistent is;
 - de relatie met de ouders in hoge mate afhangt van het al dan niet beantwoorden aan de gestelde verwachtingen.

c. Emotionele problemen.

Het 'zwarte schaap' heeft in vergelijking met de uit maatschappelijk onaangepast milieu afkomstige delinquent meer te kampen met de volgende emotionele problemen:

- schuldgevoelens;
- het gevoel door de ouders afgewezen te worden, resp. niet begrepen te worden;
- het gevoel toch niet aan de door de ouders gestelde verwachtingen te kunnen voldoen;
- het gevoel door eigen toedoen gefaald te hebben.

d. Is er samenhang tussen de vorige punten enerzijds en gedrag, delinquentie met name, en levensloop anderzijds?

Bij voorlopige exploratie werden er aanwijzingen gevonden voor het aannemen van een samenhang tussen de speciale emotionele problemen van het 'zwarte schaap', de relatie met zijn ouders en opvoeders enerzijds, het gedrag, de delicten en de levensloop zoals die zijn terug te vinden in het zig-zag-gedrag en de eigendomsdelicten in eigen kring, anderzijds.

In *hoofdstuk 9* wordt een klinische beschrijving gegeven van het delinquente 'zwarte schaap', en wel in de vorm van een ideaal-type (Jaspers).

Hoofdstuk 10 bevat een aantal attentiepunten voor de praktijk.

SUMMARY

The delinquent 'black sheep' is the subject of this study. By this term we want to indicate a child who just by being delinquent takes the place of the black sheep in his family. This means that he is the only one from a socially well adjusted family who behaves in a dissocial – in his case delinquent – way. The purpose of this study is summarized in the following questions:

1. In what ways is the delinquent 'black sheep' different from or similar to delinquents with a clearly asocial background?

This question is divided into four aspects:

- a. development and social adjustment,
- b. psychic characteristics,
- c. intrapsychic problems,
- d. delinquent behaviour.

2. In what ways does the 'black sheep' 's development into a delinquent differ from that of a delinquent with a socially maladjusted background?

This question too can be divided into four aspects:

- a. position and behaviour within and towards the family,
- b. relationship with both parents,
- c. emotional problems,
- d. do the mentioned aspects correlate with behaviour and course of life?

Excluded from this investigation were: female delinquents and delinquents older than 30 years. No special attention was given to the criminological, constitutional, somatic or hereditary aspects of the 'black sheep'.

It was found that the macro-sociological literature, as far as re-

viewed in *chapter 2*, did not directly contribute to answering the formulated questions. Where the psychopathological literature underlines that the – juvenile – delinquent struggles with emotional problems, which influence his behaviour, the sociological literature raises the question: why is a delinquent solution for these problems chosen out of the range of possible solutions offered in the culture? There is a marked tendency in the reviewed literature to assume that delinquency in the middleclass has an etiology different from delinquency in the lower social classes. Myers and Roberts demonstrated for certain psychiatric diagnoses different etiological factors in different social classes.

In *chapter 3* a review is given of psychogenetic and psychodynamic literature. In the prowar literature delinquency was mainly viewed with regard to the emotional and instinctual life of the delinquents (Aichhorn, Alexander, Freud, Reich). Much attention is paid in the postwar literature to the insufficient way in which different parts of the delinquent's psyche function. Specially the function of the conscience and of the ego are mentioned (Flugel, Friedlander, Kuiper, Johnson and Szurek, Lampl-de Groot, Redl and Wineman, Van der Waals). Another aspect that received much attention in the post war literature, is the significance of the interpersonal relationship (especially between parents and child) for the psychic and social development of the child (A. Freud, Bowlby). Both quality and quantity of the affective relationship of parent to child is of great importance for an undisturbed development (Hart de Ruyter, Prugh and Harlow). Next is reviewed how the influence of the milieu on the psychic development is given great attention. It is claimed that a psychic underdevelopment mostly evokes a social underdevelopment (Erikson, Cumming and Cumming, Hartmann, Parsons).

The micro-sociological literature, *chapter 4*, shows a great interest in the interactions and mutual influences within the family. This means for neurotic families that the parental pathology has an influence on the child's pathology (Laforgue, Leuba, Van der Waals). It is also said that the pathology of one family member has a functional meaning for the other members, and in this way can be fixated and increased (Laforgue, Ackerman). In a more differentiated way this is formulated as follows: the position within the family and the relation

with the parents can have a restrictive influence on psychic and social development, not only by repressing it, but also by insufficiently stimulating further outgrowth (Lidz). It is also stated that the individual's role and position in the family must offer him sufficient possibilities for emotional and instinctual gratification (G.A.P., Howells). It is assumed that socialization is a step-by-step process, closely interwoven with the psychic development (Parsons). In his theory Parsons tries to bridge the gap between the psychodynamic and psychogenetic approach and the social-science approach. Some relevant points of this theory are mentioned.

In *chapter 5* the studies by Repond and by Herskovitz, Levine and Spivack are reviewed. Both studies are concerned with delinquents from a socially well adjusted background. They both underline the role of the father. Two aspects are important, first his expectations and his example, secondly his character-traits. On the first aspect, it is said that the father by his own social success, is a more than average difficult object for identification. What makes his expectations so great, is that the father is as demanding towards his son as he is towards himself. Both studies reveal the tension rising from the discrepancy between expectations and actual results. In the study by Herskovitz c.s., more attention is given to the second aspect mentioned. The father's relation to his son is chiefly characterized by rigidity, distance and lack of warmth. Because the fathers are not supple, they fail to adjust their expectations. Repond states that the intrapsychic effect of this constellation is a great tension. Unconsciously the son wants to surpass his father, or at least to reach the same level. He has introjected his father's and his family's pattern of expectations and carries this as a lifelong burden. Unconscious aggression and resistance against the father are also present. Just as Johnson and Szurek, Repond mentions how the emotional problems of parents and children interweave. In Repond's opinion the main problem is a relative lack of capacities in regard to the demands. He relates this to constitutional, hereditary and somatic factors.

The research setting is explained in *chapter 6*. The setting is planned to compare the incidence of a number of variables in two groups of delinquents, the one group with a socially well adjusted background and the other with a socially maladjusted background. The necessary

information was to be collected from forensic-psychiatric reports.

A preliminary study was set up:

- to ascertain the reliability of information obtained from the reports, since they were not meant to be used for scientific investigation;
- to ascertain that the necessary information could be collected from the reports;
- for further exploration.

For this study 15 case-histories were selected from the files of the University Psychiatric Clinic at Groningen. The selection was made according to the following criteria:

- a. presence of delinquent behaviour,
- b. availability of information on social background, psychiatric, psychologic and somatic examination, E.E.G. and observation-report and/or regular contact with out-patient department,
- c. age between 18 and 30 years.

Excluded were: oligophrenia, organic cerebral diseases and severe somatic disabilities.

The case-histories selected in this way, were divided into two groups according to the social adjustment of their background. Criteria for a socially well adjusted background were:

- the father works regularly and is so able to maintain his family;
- the absence, as far as known, of prostitution, incest and promiscuity;
- the parents are not delinquents or chronic alcoholics;
- the absence of difficulties with the children's regular attendance at school, and of difficulties consequent to the way the house is kept up;
- the absence of continuous care given by social institutions as social-psychiatric service, social department of the community, probation officer etc.

Incomplete families, families that stayed for a long time in a different culture and families where one of the parents suffered from a chronic mental illness (chronic psychosis or defect condition) were also excluded.

The information was recorded schematically, and was then checked with the case-histories by a psychiatrist and a psychologist. They confirmed the collected information with two exceptions:

information concerning the functioning of the conscience and the evaluation of etiological factors.

As a result of this preliminary study, two variables not mentioned in the literature were formulated: zig-zag behaviour and theft within one's own social circle.

With the medical director of the Psychiatrische Observatie Kliniek van het Ministerie van Justitie at Utrecht, Prof. Dr. J. Kloek, the case-histories of two groups of 25 delinquents each were selected from the clinic's files in accordance with the mentioned criteria. Female delinquents were excluded.

The findings of the preliminary study and the information obtained from the literature served as a base to formulate a provisional answer to the questions given in chapter 1. Starting from this provisional answer, 32 hypotheses were formulated (chapter 7). Each hypothesis refers to a comparison of the incidence of one or more variables in the two groups. The information concerning the variables mentioned in the hypotheses was obtained from the selected case-histories and recorded with the aid of a check-list. The hypotheses were tested statistically. A selected number of correlation coefficients was calculated exploratively. Only those pairs of variables were selected from which we expected correlation.

In *chapter 8* the results of the statistical research were summarized as follows as more definite answers to the questions formulated earlier.

1. With what variables are the delinquent black sheep different from or similar to the delinquents with an asocial background?

a. Development and social adjustment.

The black sheep does not differ from the delinquent with an asocial background in terms of the following variables:

- the presence before the delinquent behaviour started of symptoms indicating a disturbed psychic development;
- a disturbed adjustment to peers, to school and to work;
- the presence of neurotic symptoms;

b. Psychic characteristics.

We know that in general it can be said that the delinquent's ego functions insufficiently. No difference as to incidence of those variables which indicate insufficient functioning of the ego was

found between the delinquent black sheep and the delinquents with an asocial background.

c. Intrapyschic problems.

No difference was found as to the incidence of insufficiently integrated psychic conflicts between the delinquent black sheep and the delinquent with an asocial background.

d. Delicts.

The delinquent black sheep does not differ from the delinquent with an asocial background as to the following variables:

- the impulsive and short-sighted way in which the delicts were committed;
- the incidence of contact with a delinquent group before and at the time the delicts were committed;
- the commitment of delicts alone or with others;
- the kind of delict.

The delinquent black sheep however has his first contact with penal authorities at an older age and commits more often theft within his own social circle than the delinquent with an asocial background.

a. Position and behaviour within and towards the family.

The delinquent black sheep does not differ from the delinquent with an asocial background as to the following variables:

- persisting sibling rivalry;
- the family does not function sufficiently as a status reference-group at the time the delicts were committed.

The delinquent black sheep does differ from the delinquent with an asocial background as to the following variables:

- coming into an isolated position within the family;
- disturbing behaviour towards the parents;
- the relationships with the family continue to be dominated by ambivalence. The parents continue to function as normative reference-group, but in the behaviour towards the parents and the family, rebellion interchanges with conformaty.

The conflict-handling within the delinquent black sheep's family is different from that in the family of the delinquent with an asocial background in showing the following characteristics:

- problems are for a long time denied, handled 'en bagatelle' or consciously not realized;

- problems are discharged towards persons outside the family such as officials etc.;
- scapegoating;
- interference of social agencies is rendered difficult by lack of cooperation, or is discarded.

b. Emotional relationship with the parents.

As the delinquent with an asocial background, the black sheep has:

- a disturbed emotional relationship with both parents;
 - a father who does not have an effective leading role in the family.
- The delinquent black sheep differs from the delinquent with an asocial background as to the following variables:
- the relation with the mother is very often distorted;
 - manifest hostile relationships or desertions were not found;
 - lack of discipline in the education was not found;
 - the parental educational attitude is very often inconsistent;
 - the relationship with the parents depends chiefly upon the fulfilment of their expectations.

c. Emotional problems.

In comparison to the delinquent with an asocial background the delinquent black sheep has more of the following:

- feelings of guilt,
- the feeling of being rejected respectively of being misunderstood by his parents,
- the feeling of not being able to fulfil his parents' expectations,
- the feeling that their failure is due to themselves.

d. Do the various mentioned aspects correlate with behaviour and delinquency?

The findings of our exploratory calculations do not seem to go against the assumption that a correlations exists between the black sheep's emotional problems, the relationship with his parents and his education on the one hand and aspects of his behaviour and delinquency as expressed in theft within his own social circle and zig-zag behaviour, on the other hand.